

Nesne Direniş

İçeriğı Yazan: [kerem.guner](#) [1] Zaman: Çar, 18/09/2013 - 12:50

Yazar: Kerem Güner

Yazının Yazıldığı Tarih: 17.09.2013

Kerem Güner, «Y» kuşağının eğitim ve iş yaşamını sizin için analiz etti...

Artık beyaz yakalı olmak yetmiyordu çünkü, daha beyaz olmak, en beyaz olmak gerekiyordu.

2003 senesi Show TV'de "Bu bir derin devlet ve mafya dizisidir" sloganıyla gösterime giren Kurtlar Vadisi isimli Türk aksiyon dizisi izlenme rekorları kırıyordu. Tam da o yıllarda Uluslararası Politik ve Strateji Araştırmalar Merkezi'nin 17 ilde 2010 lise öğrencisi arasında yaptığı ankette "Kendinize yetişkin olarak kimi örnek alırsınız" sorusunda "Polat Alemdar olmak" cevabı birinci sıraya oturuyordu. Dizinin en çok sevilen ikinci karakteri Memati 'yi canlandıran Gürkan Uygun kendisine yöneltilen, " Memati karakteri neden bu kadar çok sevildi ? " sorusuna cevap olarak ; " Ben insanların olmak isteyip de olamadığı bir karakteri canlandırıyorum" demişti. Aynı yıllarda (2004 senesi) Orkun Uçar ve Burak Turna tarafından yazılan, Amerika Birleşik Devletleri'nin Türkiye'ye saldırmasını konu alan politik kurgu tarzındaki Metal Fırtına kitabı 500. 000 adet satıyor ve romanda süper kahraman Gökhan ABD 'yi tek başına dize getiriyordu. Yine o günlerde Adolf Hitler'in üstün ırk ideolojisini anlattığı kitabı "Mein Kampf-Kavgam" Hüseyin Cahit Yalçın çevirisiyle, Manifesto Yayınları tarafından piyasaya sunuluyor ve 30 bin adet basılan kitap bir ayda 20 bin satarak, D&R'ın haftalık en çok satanlar listesinde 7. sıraya oturuyordu. 2000 'lerde yerli film izleme sayısı, Türk filmlerinin artmasına paralel olarak artışa geçerken, seyirci sayısı 2004 ve 2005'te 6'şar milyona, 2006'da 10 milyona, 2010 yılında 20 milyona ulaşırken en çok izlenen yerli film ise Recep İvedik oluyordu.

Yoksa 2010' da mutlu sona mı ulaşmıştık..?

Bizde her değişim döneminin bir " Aldırma gönül aldırma sahnesi " vardır. 1999 senesi RTE cezaevine girerken fonda " Beraber yürüdük biz bu yollarda" şarkısı çalıyordu. Tayyip kendisini cezaevine getiren otobüsün üzerinden, kendisini uğurlamaya gelen kalabalığa; " çok çalışıp, başbakan olacağım" diye seslenirken, biz orada bir mahkumu değil, geleceğin başbakanının enerjisini görüyorduk. Kolay değildi... 90 'lı yıllarda genç olan bizler için 90 'lar; 3000 küsur insanın gözaltında kaybolduğu, Gazi ve Mustafa Kemal direnişlerinde kafasına ve göğsüne isabet eden kurşunlarla 22 kişinin hayatını kaybettiği, 5 Nisan kararları, 28 Şubat 'ı ve (son kertede bu sürece dahil edebileceğimiz)2001 kara çarşambası ile sıkıntı dolu yıllar olmuştu. İşte 99 senesi RTE 'yi uğurlamaya gelen kalabalık da daha çok demokrasi talep ediyor ve mağduriyetlerinin de giderilmesini istiyordu. Koalisyon hükümetlerinden bunalan halk, tek başına iktidar olacak, deyim yerindeyse " Polat Alemdar " gibi birini istiyordu.

Polat Alemdar: Sabah gördüğüm adamı akşam görürsem ,kafasına sıkarım...

RTE: Başbakan sensin asarsın da ... kesersin de...

Eh algı böyle olunca, 2002 'deki siyasi af sonrasında cezaevlerinde kalan 1000 terör tutuklusunun yerini 2012 senesine gelince 8500 kişi dolduruyordu. Böylece dünya terör suçluları şampiyonu oluyorduk ülkece. Eskiden illegal örgüt mensubu olanlar örgüt üyeliğinden yargılanırken, ÖDP gibi legal parti üyeleri " terörist olmak" suçundan yargılanmaya başlamıştı. Anlıyorduk ki mutlu son diye birşey yoktu. Aksine 90 'ların gişe rekoru filmi kıran " Eşkiya" filminin başka bir versiyonunu izlemeye devam ediyorduk biz. Hem de Recep İvedik niyetine...

90 'lardan 2000 'lere geçiş... İndigolar geliyor Savulun..!

90'lı yıllardan itibaren 2006 senesine kadar Türkiye'deki üniversite sayısındaki artış vakıf üniversiteleri ile olmuştu. 2006 yılından günümüze kadar 50'si devlet ve 38'i vakıf olmak üzere toplam 88 yeni üniversite kurularak devlet üniversitesi sayısı 103'e , vakıf üniversitesi sayısı da 62'ye ulaşırken toplam üniversite sayısı 165'e yükseldi. 90' lı yıllarda öğrenciyken " herkese diploma " diye slogan atardık. Çok iyi bağırışmış olmalıyız ki bugün her mahallede ,mahalle mektebi(üniversite) var. Diploma denilen (bilginin ve çalışmanın karşılığı olmayan) kağıt parçası artık bir işe yaramadığından, sistem artık bunu dağıtmayı reddetmiyor gibi gözüküyor. 2008 yılında 1.654.650 olan öğrenci sayısı yaklaşık %27'lik artışla 2011 yılında 2 milyon'a yükselirken, aynı dönemde toplam yükseköğretim öğrenci sayısında yaklaşık %50'lik bir artış olmuştu. Ama ne kadar ilgiçtir ki , Türkiye'de yüksek öğrenim görenlerin oranı 1965'e göre 14 kat artmasına rağmen, Yüksek Öğrenim mezunlarının kitap okuma oranı 1965'in de altında kalıyordu. Devlet her mahallede üniversite açarsun, şirketler de üniversite eğitiminin içeriğine güvenmiyordu. Şirketler artık işe yarayan bilgiyi üniversiteden çok kendilerinin üretir, üretirir hale geldiklerinin ayırdındaydı. Şirketlerin üniversite eğitiminin içeriğine güvenmemekte olması; hatta bu eğitimi yetersiz, köhnemiş görmeleri büyük firmaları kendi bünyelerinde Ar- Ge birimleri kurmaya sevk etmişti. Bilgi değiş tokuşunu ödipal bir değiş tokuşa benzeten Jean Baudrillard, Değerin Son Tangosu 'nda "pedagojik bir ensest ilişkiye" benzettiği üniversite öğreten ve öğrenen ilişkisinde üniversiteyi; " umutsuzlukla anlamını yitirmiş bir değer konusunda, eğitim vermeye çalışan bir yer" olarak tanımlamıştı. İş bulmak için daha üniversite sıralarında kulüpçülük faaliyetlerinde bulunmak, piyasadakilerle dirsek temasında olmak, takım çalışmasına yatkınlaşmak ve liderlik becerilerini geliştirmek için kurslara yazılıp, seminerlere katılmak, sektörü konferanslar, seminerler aracılığı ile takip etmek şarttı. Dahası pazarda iş gören firmaların ihtiyaç duyduğu bilgiler, üniversitelerin enstitülerinde sipariş usulu üretilir hale gelmişti. Böylelikle, öğrencilerinin de akademisyenlerin de piyasaya eklemlenmelerinin koşulu üniversiteden uzaklaşmak oluyordu. Ama pedagojik ensest ilişki bir şekilde sürüyordu.

Entelektüel emeğin proleterleşmesi ve elinde entelektüel emeğinden başka hiç bir varlığı olmayan yeni kuşaklar... (indigo ve post indigolar)

Öğrencilik yıllarımızda İnsan Kaynakları dersinde " Asıl satanın duygular olduğu " öğretiliyor, Profesörler " CV sosyalleşmesi" denilen şeyin klüp faaliyetleri ile mümkün olabileceğini söylüyordu. Hani o günlerde bana mutluluğun resmini çiz deseler, mutluluğu ; Bir plazada sırtını duvara dayamış, beyaz gömlekli adamın mesai bitiminde Golf arabasına atlayarak çince kursunun yolunu tutup, kurs bitiminde arkadaşları ile iki duble atması ve hafta sonu binicilik kursunun hayalini kurması olarak betimlerdim. Şaka bir yana, sıfırdan başlayan adamın nasıl zengin olduğunun hikayesinin anlatıldığı

kişisel gelişim kitapları piyasada yok satıyor, yeni teknolojilere ve yeni bilgilere adapte olmak için sürekli eğitimden geçmek zorunda olacağımız gerçeği bulantıya yol açıyordu. Artık beyaz yakalı olmak yetmiyordu çünkü, daha beyaz olmak, en beyaz olmak gerekiyordu. Dahası piyasayı yönlendiren egemen sınıflarla aynı gemide olduğunu düşünmek ve bu geminin batması durumunda herkesin batacağına inanmak, kocaman bir yanılsamadan başka birşey değildi. Bu yanılsamanın karşılığı; (emek cephesinden bakıldığında) belirsizlik, güvencesizlik ve fazlalık sayılma tehlikesiyle karşı karşıya kalmaktı.

TÜİK 2012 sonu itibarıyla 75 milyon civarında olan Türkiye nüfusunun yüzde 16,6'sının (12 buçuk milyon) gençlerden oluştuğunu açıklamıştı. Bugün bu nüfusun yaklaşık 2.5 milyonu üniversite öğrencilerinden oluşuyor. AKP gençlik kollarının resmi sitesinin açıklamasına göre Türkiye' de AKP gençlik kollarına kayıtlı 1.8 milyon genç insan var. (Gülen okullarından mezun olanlar da dahil olmak üzere) 3 milyonluk genç cemaat mensubu bulunuyor. TÜSES (Türkiye Sosyal Ekonomik Siyasi Araştırmalar Vakfı) tarafından basılan "Gençler Tartışıyor" isimli bir çalışmaya göre ise; İmam Hatip Lisesinde okuyan gençlerin yüzde 64.7'si kendilerini İslamcı olarak tanımlarken, bu oran Düz Liselerde yüzde 19.9, Özel Liselerde yüzde 18.3, Anadolu liselerindeyse 12.4 olarak ortaya çıkıyor. Bu veriler bize genel liselerin Anadolu liselerine dönüştürülmesi kararının, İmam hatip liselerinin genel liselerin yerine inşasına yönelik olan bilinçli bir politikanın ürünü olduğunu da ortaya koymaktadır.

RTE, Gezi eylemcileri için "Bir avuç kaymak tabaka bunlar..." demişti.

O zaman... Gelelim bir avuç kaymak tabakaya... Kim bunlar ?

Kasım 2002 seçimlerinde, 18-25 yaş arası gençlerin seçime katılım oranı kayıtlı olanlarla % 60 olunca gençlik apolitik oldu tartışması yapılmıştı. Ama burada asıl atlanılan nokta (bana göre) Bugün için politik olmakla - apolitik olmak arasındaki ayrım ve tanımların 70 'li ve 80 'li hatta 90 'lı yıllara göre değiştiği gerçeğiydi. Gençliği tüketici olarak görme eğiliminde olan çevreler, konuyu ister X Y Z kuşakları, isterse İndigo Çocuklar ekseninde ele alsınlar son dönemlerin en canlı örneği olan Gezi Parkı direnişinde ben bir farkındalık ve yeni bir yaşam biçimi arzusu gördüm. Bu Ekolojik, feminist mistik bir kent diniydi .Ve bu yeni dinin üyeleri savaşı, cihatı, kafa kesmeyi reddediyor, eşcinselleğe karşı baskıya karşı çıkıyordu. ve bu yeni dinde hayvanların da hakları vardı. Onlar da saygıyı ve sevgiyi hak ediyordu. Veteriner çadırları, sokak hayvanlarına müdahale için hazır bulunan baytarlar vs.bunun en güzel örnekleriydi. Devrim (teması) -çünkü artık devrim bir tema- (kesinlikle bir kırılma anı değil) istediğiniz kadar yaklaşılabildiğiniz ama varamadığınız bir durumun ifadesi, belki de gündelik hayatı dönüştürmek, onu daha yaşanılır kılmak üzere sürdürülen evrimsel bir mücadeleden başka birşey değildi devrim. İşte RTE 'nin (Gezidekileri kastederek) " kaymak tabaka !? " dediği kesim, Tanıl Bora 'nın deyişiyle "sıkı bir CV "yapmak" için yıllarını vermiş, kurslarla burslarla bir yığın borca giren ve geleceği tümüyle belirsiz gören " kesimdi. Hani şu Y kuşağı denilen kesim ... Bir de Y 'nin hali buysa diyen Z kuşağı var ortada. Onlar da Y 'nin çocukları, kardeşleri vs. oluyorlar. Belki onlar da " sizler cicisiniz, yaratıcısınız, hepiniz bir zuckerbach adayısınız " diyen kigem uzmanlarına Palahniuk'un cümleleri ile " Bizler işimiz değiliz. Bizler paramız kadar değiliz. Bizler bindiğimiz arabalarımız değiliz. Kredi kartlarımızın limitleri değiliz. Bizler iç çamaşırı değiliz. Bizler dünyanın dans edip şarkı söyleyen pislikleriyiz." diye cevap verenlerdi. "Bugünün '68'den farkı, politik-ideolojik rehberlere pek ilgi gösterilmemesi. Bir de, üniversite öğrencileri yanında, diplomalı işsizlerin ve aynı zamanda iş güç sahibi tahsillilerin de sokaklara dökülmesi. " diyordu Tanıl Bora aynı yazısında. Herhangi bir doktrinin peşiden gitmeyen, apolitik; otorite karşıtı ve birey odaklı bir tutum vardı ortada. Bu durumu en iyi özetleyen cümleler yine Fight Club 'un şu replikleri olsa gerek ; " Bizim neslimiz Büyük Depresyon'u ya da Büyük Savaş'ı yaşamadı. Bizim savaşımız ruhsal bir savaş. Bizim depresyonumuz kendi hayatlarımız. Biz televizyon izleyerek, milyonerler, sinema tanrıları, rock yıldızları olacağımıza inanarak büyüdük, ama olmayacağız. Şimdi bunu anlamaya başlıyoruz... "

" Ve kendi hayatlarımızdan başka kaybedeceğimiz birşey yok..."

90 'lardan 2000 'lere geçerken özellikle hizmet sektörünün belli alanlarında genç çalışanların ciddi bir kısmı dışarıdan şirketlere parça başı iş üzerinden çalıştırılmaya başlanmıştı. "outsourcing" denilen süreç çeşitli mal ve hizmetlerin dışardan tedarik edilmesi anlamına geliyordu. Adının daha sonra Freelancer çalışma sistemi olarak anacağımız sistem bize ; " kendinize daha çok zaman ayırabilir, seyahat edebilir, ne kadar çok çalışırsanız o kadar çok para kazanırsınız " anahtar cümleleri ile cazip

bir halmiş gibi sunuluyordu. Gerçekte bu her türlü sosyal güvenceden yoksun; sürekli bir biçimde iş almalarının bir garantisi olmayan, kendi emek arzlarının fiyatını belirlemekte zorluk çeken ve işlerin sürekliliği daha çok kişisel bağlantılarla mümkün olan insanlardan başka birşey değildi. Sürekli iş alabilmek için (özellikle belli sektörlerde) parti bağlantısının olması, hatta cemaat ilişkilerinin kullanılması gerekiyordu. Danışmanlık sektöründe çalışan biri olarak yüz yüze kaldığım gerçeklerdi bunlar; Hem devlette ihale kapmanın hem de portföy oluşturma'nın yegane kurallarıydı. Yani ülkenin yeni kaymak tabakası Gezi 'dekiler değil, son derece politikleşmiş, toplumsallaşmış ve köşeleri tutmaya başlamış hiper- müslümanlardı.

"Sonuç vermeyen olaylar, sonuç vermeyen kuramlar çağında " SONUÇ (niyetine) :

Göreve gelir gelmez Kız -erkek yüzme havuzunu haremlik selamlık yapan takunyalı rektörler bir kenara ,zaten üniversitenin formaliteleşmesinin ve 'bitse de gitsek' yaklaşımıyla işlenen derslerin gençlerin bu kurumlara olan inancını sarstığı bir ortamda Baudrillard 'ın dediği gibi öğrenciler koma evresine girmiş bulunan bu kurumlara enerji pompalamaya devam etmekten başka bir işe yaramıyorlar. Ama bu da bir yere kadar, unutulmamalı ki; amaçtan yoksun olan şey saldırgandır. Sosyal medya üzerinden örgütlenen ve Ekim 2011'de New York'un finans merkezi Wall Street'i işgal edenlerin hemen hemen hepsi iyi eğitim almıştı. Ve genç nüfus içindeki işsizlik bu hareketin en önemli nedeniydi. Psikaytr Dr. Agah Aydın bir TV programında " Neden Y kuşağı çalışmak istemiyor ? " sorusuna karşılık olarak; " Eğer kariyer yapmak için 10-12 sene bekleyeceksem, tüm çalışmalarım neticesinde yoksulluk sınırında bir maaşa talim edileceksem, ben de çalışmam. " demişti. Doğru. Bir insan ancak 40 yaşında birşeye sahip olabiliyor; 90 metre kare beton gibi... Dahası sistem kendisini yadsıyanları yadsır. Yani Afganistan 'da İndigo çocuk yoktur, Somali 'de Y kuşağı ifadesi kullanılmaz. Çünkü adam yerine konmanın ölçütü " tüketim" dir. Bize sunulan " hayat boyu eğitim, bilgi toplumu canavarları " gibi hoş gösterilmeye çalışılan kavramların aslında teknolojik gelişmelerle birlikte vasıflı işlerde de yeni teknolojilere ve bilgilere adapte olmak için sürekli eğitimden geçmekten başka birşey olmadığını anlamış bulunuyoruz. Üstelik diplomalarımız boşlukta sallanmaya devam ediyor...

Sondan bir önceki sözü RTE söylesin ;" Senin çocuğunda iş bulmayıversin..."- Bu sondan önceki sözdü-

Sonsözü söyleyecekler elbetteki başkaları olacaktır...

Ek: RTE Pınarhisar Cezaevi 'nin kapısından içeri girerken , kameralar bir yandan da otobüsün içinde oturan ve sırtını otobüsün camına dayamış olan kadını çekmektedir. Kadın ağlıyordur o esnada. 2000 'ler ağlayanların prim yaptığı yıllar olmuştu. Bir garip melankolisi vardı geçen on yılın. Ama bir yerde melankoli " işlemsel sistemlerde anlamın yok edilmesini sağlayan yöntemlerin özünde bulunan niteliktir..." Gezi 'de gözyaşı değil, mizah vardı bu yüzden...

Kerem GÜNER

iletisim@politikadergisi.com [2]

Yorumlar

- [Analiz](#) [3]
- [Eğitim](#) [4]
- [Toplumsal](#) [5]

Kaynak URL (16/05/2024 - 01:23 tarihinde yazdırıldı):

<https://politikadergisi.com/okur-makale/nesne-direnisi>

Bağlantılar:

- [1] <https://politikadergisi.com/pd-uye/kerem-guner>
- [2] <mailto:iletisim@politikadergisi.com>
- [3] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/analiz>
- [4] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/egitim>
- [5] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/toplumsal>